

ಸುಮಶ್ರೀಸಂಸ್ಕಾರಮಾಲಿಕೆ - 001

ಬಾಲಸಂಸ್ಕಾರತರಂಗಿಣೀ

ಸುಮಶ್ರೀ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗುರು

ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸರು – ಬಾಲಸಂಸ್ಕಾರತರಂಗಿಣೀ

ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು “ಸುಮಶ್ರೀ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗುರು” ಸಂಸ್ಥೆಯು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಕಾಶಕರು – ಸುಮಶ್ರೀ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗುರು

ಮುದ್ರಣ – ೨೪/೦೫/೨೦೨೦

ಪುಟಗಳು – ೧೨

ಮೌಲ್ಯ – ೫೦/-

ಪ್ರಕಾಶನೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆ - ಸುಮಶ್ರೀ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗುರು

ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ -

 www.sumashri.com

 sumashri.sms@gmail.com

 +919008543122

 Sumashri SMS

ಓಂ

ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಶ್ಲೋಕಗಳು

ಗಣಪತಿಪ್ರಾರ್ಥನಾ

ವಾಗೀಶಾದ್ಯಾಃ ಸುಮನಸಃ ಸರ್ವಾರ್ಥಾನಾಮುಪಕ್ರಮೇ|
ಯನ್ನತ್ವಾ ಕೃತಕೃತ್ಯಾಃ ಸ್ಯುಃ ತಂ ನಮಾಮಿ ಗಜಾನನಮ್||

ಗುರುವಂದನಾ

ಗುರುಬ್ರಹ್ಮಾ ಗುರುವಿಷ್ಣುಃ ಗುರುದೇವೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ|
ಗುರುಃ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ತಸ್ಮೈ ಶ್ರೀಗುರವೇ ನಮಃ||

ಸರಸ್ವತೀನಮಸ್ಕಾರಃ

ಸರಸ್ವತಿ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ವರದೇ ಕಾಮರೂಪಿಣಿ|
ವಿದ್ಯಾರಂಭಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಸಿದ್ಧಿಭವತು ಮೇ ಸದಾ||

ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿಪ್ರಾರ್ಥನಾ

ಗುರವೇ ಸರ್ವಲೋಕಾನಾಂ ಭಿಷಜೇ ಭವರೋಗಿಣಾಮ್|
ನಿಧಯೇ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಂ ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ||

ಸಂವತ್ಸರ ಪರಿಚಯ

ಪ್ರಭವೋ ವಿಭವಃ ಶುಕ್ಲಃ ಪ್ರಮೋದಶ್ಚ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ|

ಅಂಗಿರಾಃ ಶ್ರೀಮುಖೋ ಭಾವೋ ಯುವಾ ಧಾತಾ ತಥೈವ ಚ||೧||

ಈಶ್ವರೋ ಬಹುಧಾನ್ಯಶ್ಚ ಪ್ರಮಾಥೀ ವಿಕ್ರಮೋ ವೃಷಃ|

ಚಿತ್ರಭಾನುಃ ಸ್ವಭಾನುಶ್ಚ ತಾರಣಃ ಪಾರ್ಥಿವೋ ವ್ಯಯಃ||೨||

ಸರ್ವಜಿತ್ ಸರ್ವಧಾರೀ ಚ ವಿರೋಧೀ ವಿಕೃತಿಃ ಖರಃ|

ನಂದನೋ ವಿಜಯಶ್ಚೈವ ಜಯೋ ಮನ್ಮಥದುರ್ಮುಖೌ||೩||

ಹೇವಿಲಂಬೀ ವಿಲಂಬೀ ಚ ವಿಕಾರೀ ಶಾರ್ವರೀ ಪ್ಲವಃ|

ಶುಭಕೃತ್ ಶೋಭಕೃತ್ ಕ್ರೋಧೀ ವಿಶ್ವಾವಸುಪರಾಭವೌ||೪||

ಪ್ಲವಂಗಃ ಕೀಲಕಸ್ಸೌಮ್ಯಃ ಸಾಧಾರಣವಿರೋಧಿಕೃತ್|

ಪರಿಧಾವೀ ಪ್ರಮಾದೀ ಚ ಆನಂದೋ ರಾಕ್ಷಸೋ ನಲಃ||೫||

ಪಿಂಗಲಃ ಕಾಲಯುಕ್ತಶ್ಚ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥೀ ರೌದ್ರದುರ್ಮತೀ|

ದುಂದುಭೀ ರುಧಿರೋದ್ಗಾರೀ ರಕ್ತಾಕ್ಷೀ ಕ್ರೋಧನಃ ಕ್ಷಯಃ||೬||

1. ಪ್ರಭವಃ
2. ವಿಭವಃ
3. ಶುಕ್ಲಃ
4. ಪ್ರಮೋದಃ
5. ಪ್ರಜಾಪತಿಃ
6. ಅಂಗಿರಸ್
7. ಶ್ರೀಮುಖಃ
8. ಭಾವಃ
9. ಯುವಾ
10. ಧಾತಾ

11. ಈಶ್ವರಃ
12. ಬಹುಧಾನ್ಯಃ
13. ಪ್ರಮಾಥೀ
14. ವಿಕ್ರಮಃ
15. ವೃಷಃ
16. ಚಿತ್ರಭಾನುಃ
17. ಸ್ವಭಾನುಃ
18. ತಾರಣಃ
19. ಪಾರ್ಥಿವಃ
20. ವ್ಯಯಃ
21. ಸರ್ವಜಿತ್
22. ಸರ್ವಧಾರೀ
23. ವಿರೋಧೀ
24. ವಿಕೃತಿಃ
25. ಖರಃ
26. ನಂದನಃ
27. ವಿಜಯಃ
28. ಜಯಃ
29. ಮನ್ಮಥಃ
30. ದುರ್ಮುಖಃ
31. ಹೇವಿಲಂಬೀ
32. ವಿಲಂಬೀ

33. ವಿಕಾರೀ	42. ಕೀಲಕಃ	52. ಕಾಲಯುಕ್ತಃ
34. ಶಾರ್ವರೀ	43. ಸೌಮ್ಯಃ	53. ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಿ
35. ಪ್ಲವಃ	44. ಸಾಧಾರಣಃ	54. ರೌದ್ರಃ
36. ಶುಭಕೃತ್	45. ವಿರೋಧಿ	55. ದುರ್ಮತಿಃ
37. ಶೋಭಕೃತ್	46. ಪರಿಧಾವೀ	56. ದುಂದುಭಿಃ
38. ಕ್ರೋಧೀ	47. ಪ್ರಮಾದೀ	57. ರುಧಿರೋದ್ಗಾರೀ
39. ವಿಶ್ವಾಸಃ	48. ಆನಂದಃ	58. ರಕ್ತಾಕ್ಷೀ
40. ಪರಾಭವಃ	49. ರಾಕ್ಷಸಃ	59. ಕ್ರೋಧನಃ
41. ಪ್ಲವಂಗಃ	50. ನಲಃ	60. ಕ್ಷಯಃ
	51. ಪಿಂಗಲಃ	

ಎಂಬುದಾಗಿ ಅರವತ್ತು ಸಂವತ್ಸರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಅಯನ ಪರಿಚಯ

ಭಾನೋರ್ಮಕರಸಂಕ್ರಾಂತೇಃ ಷಣ್ಮಾಸಾ ಉತ್ತರಾಯಣಮ್ |

ಕರ್ಕಾದೇಸ್ತು ತಥೈವ ಸ್ಯಾತ್ ಷಣ್ಮಾಸಾ ದಕ್ಷಿಣಾಯನಮ್ ||

1. ಉತ್ತರಾಯಣಮ್
2. ದಕ್ಷಿಣಾಯನಮ್

ಸೂರ್ಯನು ಮಕರರಾಶಿಯಿಂದ ಮಿಥುನರಾಶಿಯವರೆಗೆ ಸಂಚರಿಸುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಾಯಣವೆಂದೂ, ಕರ್ಕರಾಶಿಯಿಂದ ಧನುರಾಶಿಯವರೆಗೆ ಸಂಚರಿಸುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣಾಯನವೆಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪುಕಾರ ಒಂದು ಸಂವತ್ಸರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಅಯನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಋತು ಪರಿಚಯ

ವಸಂತಗ್ರೀಷ್ಮಕೌ ಚೈವ ವರ್ಷತುಶರದೌ ತಥಾ|

ಹೇಮಂತಶಿಶಿರೌ ಚೈವ ಷಡೇತೇ ಋತವಃ ಸ್ಮೃತಾಃ ||

ಒಂದು ಸಂವತ್ಸರಕ್ಕೆ ಆರು ಋತುಗಳು. ವಸಂತ-ಋತು, ಗ್ರೀಷ್ಮ-ಋತು, ವರ್ಷ-ಋತು, ಶರದೃತು, ಹೇಮಂತ-ಋತು, ಶಿಶಿರ-ಋತು. ಈ ಋತುಗಳನ್ನು ಎರಡೆರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದರಂತೆ ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಆರು ಋತುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.

ಮಾಸ ಪರಿಚಯ

ಚೈತ್ರವೈಶಾಖಜ್ಯೇಷ್ಠಾಶ್ವಿನ್ಯಾಃ ಆಷಾಢಃ ಶ್ರಾವಣಸ್ತಥಾ|

ಭಾದ್ರಶ್ವಾಶ್ವಯುಜಶ್ಚೈವ ಕಾರ್ತಿಕೋ ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷಕಃ||

ಪುಷ್ಯಮಾಸೋ ಮಾಘಮಾಸಸ್ತಥಾ ಫಾಲ್ಗುನನಾಮಕಃ|

ಏತೇ ದ್ವಾದಶಮಾಸಾಃ ಸ್ಯುಃ ಚಾಂದ್ರಮಾನೇ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾಃ||

1. ಚೈತ್ರಃ
2. ವೈಶಾಖಃ
3. ಜ್ಯೇಷ್ಠಃ
4. ಆಷಾಢಃ

5. ಶ್ರಾವಣಃ
6. ಭಾದ್ರಪದಃ
7. ಆಶ್ವಯುಜಃ
8. ಕಾರ್ತಿಕಃ

9. ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷಕಃ
10. ಪುಷ್ಯಃ
11. ಮಾಘಃ
12. ಫಾಲ್ಗುನಃ

ಪಕ್ಷ ಪರಿಚಯ

ದ್ವಾವೇವ ಲೋಕೇ ವಿಖ್ಯಾತೌ ಶುಕ್ಲಕೃಷ್ಣೇತಿ ಪಕ್ಷಕೌ|

ಪ್ರತಿಪತ್-ಪೂರ್ಣಮಾಸ್ಯಂತಂ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷ ಇತಿ ಸ್ಮೃತಃ||

ಪ್ರತಿಪತ್-ದರ್ಶಮಾಸ್ಯಂತಂ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ ಇತಿ ಸ್ಮೃತಃ|

ಪ್ರತಿಪತ್ ತಿಥಿಯಿಂದ ಪೂರ್ಣಮೆಯವರೆಗೆ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಕಾಲವನ್ನು ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷವೆಂದು ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣಮೆಯ ನಂತರದ ಪ್ರತಿಪತ್ತಿನಿಂದ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯವರೆಗಿನ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಕಾಲವನ್ನು ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ತಿಥಿ ಪರಿಚಯ

ಪ್ರತಿಪಚ್ಚ ದ್ವಿತೀಯಾ ಚ ತೃತೀಯಾ ಚ ಚತುರ್ಥಿಕಾ|

ಪಂಚಮೀ ಚ ತಥಾ ಷಷ್ಠೀ ಸಪ್ತಮೀ ಚಾಷ್ಟಮೀ ತಥಾ||

ನವಮೀ ದಶಮೀ ಚೈಕಾದಶೀ ಚ ದ್ವಾದಶೀ ತಥಾ|

ತ್ರಯೋದಶೀಚತುರ್ದಶ್ಯೌ ಪೂರ್ಣಮಾ ದರ್ಶನಾಮಿಕಾ||

1. ಪ್ರತಿಪತ್ (ಪಾಡ್ಯ)	6. ಷಷ್ಠೀ	12. ದ್ವಾದಶೀ
2. ದ್ವಿತೀಯಾ (ಬಿದಿಗೆ)	7. ಸಪ್ತಮೀ	13. ತ್ರಯೋದಶೀ
3. ತೃತೀಯಾ (ತದಿಗೆ)	8. ಅಷ್ಟಮೀ	14. ಚತುರ್ದಶೀ
4. ಚತುರ್ಥೀ (ಚೌತಿ)	9. ನವಮೀ	15. ಪೂರ್ಣಮಾ (ಹುಣ್ಣಿಮೆ) ಅಥವಾ ಅಮಾವಾಸ್ಯಾ.
5. ಪಂಚಮೀ	10. ದಶಮೀ	
	11. ಏಕಾದಶೀ	

ನಕ್ಷತ್ರ ಪರಿಚಯ

ಅಶ್ವಿನೀ ಭರಣೀ ಚೈವ ಕೃತ್ತಿಕಾ ರೋಹಿಣೀ ಮೃಗಃ|

ಆರ್ಧ್ರಾಪುನರ್ವಸೂ ಪುಷ್ಯಸ್ತಥಾಸ್ಸಶ್ಲೇಷಾ ಮಘಾ ತಥಾ||

ಪೂರ್ವಾಫಲ್ಗುನಿಕಾ ತಸ್ಮಾದುತ್ತರಾಫಲ್ಗುನೀ ತಥಾ|

ಹಸ್ತಶ್ಚಿತ್ತಾ ತಥಾ ಸ್ವಾತೀ ವಿಶಾಖಾ ತದನಂತರಮ್||

ಅನುರಾಧಾ ತತೋ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ ತಥಾ ಮೂಲಂ ನಿಗದ್ಯತೇ|

ಪೂರ್ವಾಷಾಢೋತ್ತರಾಷಾಢೇ ಅಭಿಜಿಚ್ಛ್ರವಣಂ ತಥಾ||

ಧನಿಷ್ಠಾ ಶತತಾರಾಖ್ಯಾ ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರಪದಾ ತಥಾ|

ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಪದಾ ಚ ಸ್ಯೂ ರೇವತೈತಾನಿ ಭಾನಿ ಚ||

1. ಅಶ್ವಿನೀ
2. ಭರಣೀ
3. ಕೃತ್ತಿಕಾ
4. ರೋಹಿಣೀ
5. ಮೃಗಶಿರಃ
6. ಆರ್ಧ್ರಾ
7. ಪುನರ್ವಸುಃ
8. ಪುಷ್ಯಃ
9. ಆಶ್ಲೇಷಾ
10. ಮಘಾ

11. ಪೂರ್ವಾಫಲ್ಗುನೀ(ಹುಬಾಬ್)
  12. ಉತ್ತರಾಫಲ್ಗುನೀ(ಉತ್ತರಾ)
  13. ಹಸ್ತಾ
  14. ಚಿತ್ತಾ(ಚಿತ್ತಾ)
  15. ಸ್ವಾತೀ
  16. ವಿಶಾಖಾ
  17. ಅನುರಾಧಾ
  18. ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ
  19. ಮೂಲಾ
  20. ಪೂರ್ವಾಷಾಢಾ
  21. ಉತ್ತರಾಷಾಢಾ
  22. ಶ್ರವಣಃ
  23. ಧನಿಷ್ಠಾ
  24. ಶತಭಿಷಾ
  25. ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರಾ
  26. ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಾ
  27. ರೇವತೀ
- (ಅಭಿಜಿತ್ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನ
ನಕ್ಷತ್ರವನ್ನೂ ಸಹ
ಜ್ಯೋತಿಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ
ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.)

ರಾಶಿ ಪರಿಚಯ

ಮೇಷೋ ವೃಷಶ್ಚ ಮಿಥುನಂ ಕರ್ಕಃ ಸಿಂಹಶ್ಚ ಕನ್ಯಕಾ|

ತುಲಾ ಚ ವೃಶ್ಚಿಕಶ್ಚೈವ ಧನುಶ್ಚ ಮಕರಸ್ತಥಾ|

ಕುಂಭಶ್ಚೈವ ತಥಾ ಮೀನಶ್ಚೈತೇ ದ್ವಾದಶರಾಶಯಃ||

1. ಮೇಷಃ
2. ವೃಷಭಃ
3. ಮಿಥುನಃ
4. ಕರ್ಕಾಟಕಃ

5. ಸಿಂಹಃ
6. ಕನ್ಯಾ
7. ತುಲಾ
8. ವೃಶ್ಚಿಕಃ
9. ಧನುಃ

10. ಮಕರಃ
11. ಕುಂಭಃ
12. ಮೀನಃ

ಯೋಗಪರಿಚಯ

ವಿಷ್ಕಂಭಃ ಪ್ರೀತಿರಾಯುಷ್ಮಾನ್ ಸೌಭಾಗ್ಯಃ ಶೋಭನಸ್ತಥಾ|

ಅತಿಗಂಡಃ ಸುಕರ್ಮಾ ಚ ಧೃತಿಃ ಶೂಲಸ್ತಥೈವ ಚ ||

ಗಂಡೋ ವೃದ್ಧಿಧ್ರುವಶ್ಚೈವ ವ್ಯಾಘ್ರಾತೋ ಹರ್ಷಣಸ್ತಥಾ|

ವಜ್ರಃ ಸಿದ್ಧಿಃ ವ್ಯತೀಪಾತಃ ವರೀಯಾನ್ ಪರಿಘಃ ಶಿವಃ||

ಸಿದ್ಧಃ ಸಾಧ್ಯಃ ಶುಭಃ ಶುಕ್ಲಃ ಬ್ರಹ್ಮ ಚೈಂದ್ರಶ್ಚ ವೈಧೃತಿಃ |

ಏತೇ ಯೋಗಾಸ್ಸು ವಿಜ್ಞೇಯಾಃ ಸಪ್ತವಿಂಶತಿಸಂಖ್ಯಕಾಃ ||

1. ವಿಷ್ಕಂಭಃ
2. ಪ್ರೀತಿಃ
3. ಆಯುಷ್ಮಾನ್
4. ಸೌಭಾಗ್ಯಃ

5. ಶೋಭನಃ
6. ಅತಿಗಂಡಃ
7. ಸುಕರ್ಮಾ
8. ಧೃತಿಃ

9. ಶೂಲಃ
10. ಗಂಡಃ
11. ವೃದ್ಧಿಃ
12. ಧ್ರುವಃ

13. ವ್ಯಾಘಾತಃ	18. ವರೀಯಾನ್	23. ಶುಭಃ
14. ಹರ್ಷಣಃ	19. ಪರಿಘಃ	24. ಶುಕ್ಲಃ
15. ವಜ್ರಃ	20. ಶಿವಃ	25. ಬ್ರಹ್ಮ
16. ಸಿದ್ಧಿಃ	21. ಸಿದ್ಧಃ	26. ಐಂದ್ರಃ
17. ವ್ಯತಿಪಾತಃ	22. ಸಾಧ್ಯಃ	27. ವೈದ್ಯತಿಃ

ಕರಣ ಪರಿಚಯಃ

ಬವಶ್ಚ ಬಾಲವಃ ಕೌಲಃ ತೈತಿಲೋ ಗರಜೋ ವಣಿಕ್ |

ಭದ್ರಂ ಚ ಶಕುನಿಶ್ಚೈವ ಚತುಷ್ಪಾನ್ನಾಗವಾಂಸ್ತಥಾ |

ಕಿಂಸ್ತುಘ್ನಮಿತಿ ಜೈತಾನಿ ಪ್ರೋಕ್ತಾನಿ ಕರಣಾನಿ ವೈ ||

1. ಬವಃ	5. ಗರಜಃ	9. ಚತುಷ್ಪಾತ್
2. ಬಾಲವಃ	6. ವಣಿಕ್	10. ನಾಗವಾನ್
3. ಕೌಲವಃ	7. ಭದ್ರಮ್	11. ಕಿಂಸ್ತುಘ್ನಮ್
4. ತೈತಿಲಃ	8. ಶಕುನಿಃ	

ವಾರ ಪರಿಚಯ

ಭಾನುಶ್ಚ ಸೋಮವಾರಶ್ಚ ಮಂಗಲೋ ಬುಧಸಂಜ್ಞಕಃ|

ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ ಶುಕ್ರಶನೀ ಸಪ್ತವಾರಾಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಾಃ||

1. ಭಾನುವಾರಃ	4. ಬುಧವಾರಃ	7. ಶನಿವಾರಃ
2. ಸೋಮವಾರಃ	5. ಗುರುವಾರಃ	
3. ಮಂಗಲವಾರಃ	6. ಶುಕ್ರವಾರಃ	

ಶಿಷ್ಯಾಚಾರ

ಹರಿಃ ಓಮ್	ಶುಭಸಾಯಮ್	ಧನ್ಯವಾದಃ
ಸುಪ್ರಭಾತಮ್	ನಮಸ್ಕಾರಃ / ನಮಸ್ತೇ	ಸ್ವಾಗತಮ್
ಶುಭಮಧ್ಯಾಹ್ನಮ್	ಶುಭರಾತ್ರಿಃ	

ನೀತಿಕಥೆ

ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದೇ ಆಗುತ್ತದೆ

ಒಂದು ಬಾರಿ ಮಳೆ ಬೀಳದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡತೊಡಗಿದವು. ಆ ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಳಿಗಳ ಗುಂಪು ಸಹ ಒಂದಿತ್ತು, ಅವು ಹಸಿವಿನಿಂದ ಕಂಗಾಲಾಗಿ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತದ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿದವು. ಪರ್ವತದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೆ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಕೊರತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ಗಿಳಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು, ಗಿಳಿಗಳು ಹಾರುತ್ತಾ ಒಂದು ಪರ್ವತ ಶಿಖರವನ್ನು ತಲುಪಿದವು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ತಿನ್ನಲು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಗಿಳಿಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಿಳಿ ಅತ್ಯಂತ ಬುದ್ಧಿವಂತವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಹಾರುತ್ತಾ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಒಂದು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಯಿತು. ಕಾಡಿನಿಂದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡದಾದ ರಸ್ತೆ ಪಟ್ಟಣದ ಕಡೆಗೆ

ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು, ಧಾನ್ಯ ತುಂಬಿದ ಅನೇಕ ಗಾಡಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಆ ಗಿಳಿ ನೋಡಿತು. ಆ ಗಾಡಿಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಧಾನ್ಯದ ಕಾಳುಗಳು ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನೂ ಸಹ ಆ ಗಿಳಿ ನೋಡಿತು. ನಾವುಗಳು ಒಂದೊಂದು ಕಾಳಿಗೂ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಧಾನ್ಯ ಚೆಲ್ಲಾಡುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಗಿಳಿ ಅಂದುಕೊಂಡಿತು. ತಾನು ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಹುಡುಕಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಜೊತೆಗಾರರಾರ್ಯಾಗಿ ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಬಾರದು. ನಾನು ಸ್ವತಃ ಈ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಆ ಗಿಳಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಅನಂತರ ಅದು ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ಜೊತೆಗಾರರ ಬಳಿಗೆ ತಲುಪಿತು.

ಎಲ್ಲಾ ಗಿಳಿಗಳು ಆ ಗಿಳಿಯನ್ನೇ ಪ್ರತೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದವು. ಅದನ್ನು ಕಂಡ ಒಂದು ಗಿಳಿ “ಆರೆ, ನೀನು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿತು ಅದರ ಮಾತಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಗಿಳಿ “ಇಲ್ಲೇ ಸುಮ್ಮನೆ ಅಡ್ಡಾಡಲು ಹೋಗಿದ್ದೆ” ಎಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿತು. “ನೀನು ಏನೋ ನಮ್ಮಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಡುತ್ತಿರುವೆ” ಎಂದಿತು ಆ ಗಿಳಿ. “ಅಯ್ಯೋ, ನಾನೇನು ಮುಚ್ಚಿಡಲಿ?” ಎಂದಿತು ಬುದ್ಧಿವಂತ ಗಿಳಿ. “ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನೀನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆಯೆಂದು ನಿಜ ಹೇಳು” ಎಂದು ಆ ಗಿಳಿ ಕೇಳಿತು. ಆಗ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಗಿಳಿಯು ನೀನೊಳ್ಳೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅನುಮಾನಪಡುವೆಯಲ್ಲಾ, ಸರಿ ಹೇಳ್ತಿನಿ ಕೇಳು, ನಾನು ಎದುರು ಕಾಣುವ ಕಾಡಿಗೆ ಏನಾದ್ರೂ ಆಹಾರ ದೊರೆಯುತ್ತೇನೋಂತ ಹೋಗಿದ್ದೆ” ಎಂದಿತು. “ಹಾಗಾದ್ರೆ ಏನಾದ್ರೂ ಆಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿತೆ?” ಆ ಗಿಳಿ ಕೇಳಿತು. ಅದರ ಮಾತಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಗಿಳಿಯು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿತು, ಆದರೆ ತಿನ್ನಲು ಆಜ್ಞೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ” ಎಂದಿತು. “ಏಕೆ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿತು ಮತ್ತೊಂದು ಗಿಳಿ. ಅದರ ಮಾತಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಗಿಳಿಯು “ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಭೇಟೆಗಾರರು ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಇವೆ. ನಮಗೆ ಆ ಧಾನ್ಯ ದೊರೆಯುವುದೇ ನೀನೇ ಹೇಳು” ಎಂದಿತು. “ಹೌದು, ವಿಷಯ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಆ ಗಿಳಿ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಸುಮ್ಮನಾಯಿತು...!

ಉಳಿದ ಗಿಳಿಗಳು ನಿರಾಶೆಗೊಂಡವು. ಆದರೆ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಗಿಳಿಗೆ ತನ್ನ ಮಾತು ಎಲ್ಲಾ ಗಿಳಿಗಳಿಗೆ ಭಯ ಹುಟ್ಟಿಸಿದೆ ಎಂದು ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿತ್ತು. ನಾಳೆಯಿಂದ ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಹೋಗಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತಂದು ಕೂಡಿಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಮಳೆಗಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಗಿಳಿಗಳೂ ಕಾಳು ಕಾಳಿಗೂ ಒದ್ದಾಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ತನ್ನ ಬಳಿ ಧಾನ್ಯದ ದೊಡ್ಡ ಭಂಡಾರವೇ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಆ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಗಿಳಿ ಯೋಚಿಸಿತು. ದುರಾಶೆ ಮತ್ತು ಲೋಭದಿಂದ ಆ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಗಿಳಿ ಕುರುಡಾಗಿತ್ತು. ಅದು ತನ್ನ ಜೊತೆಗಾರರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಆ ಕಾಡಿನ ರಸ್ತೆಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತಿತ್ತು. ಧಾನ್ಯಗಳ ತುಂಬಿದ ಗಾಡಿಗಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಅದು ಮೂಟೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದ ತೂತು ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಮೂಟೆಗಳಿಂದ ಧಾನ್ಯದ ಕಾಳುಗಳು ರಸ್ತೆಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಮರದ ಮೇಲಿದ್ದ ಗೂಡೊಂದರಲ್ಲಿ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಗಿಳಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗಾಡಿಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ,

ತಾನು ಅದರ ಚಕ್ರಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಸಾಯುತ್ತೇನೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಅದರ ಗುರಿ ಕೇವಲ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಗಿಳಿ ಎಡಬಿಡದೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿತ್ತು. ಆಗಲೇ ಹಿಂಬದಿಯಿಂದ ಗಾಡಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದವು, ಲೋಭದಿಂದ ಕುರುಡಾಗಿದ್ದ ಆ ಗಿಳಿಗೆ ಅತ್ತಕಡೆಗೆ ಗಮನವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಗಾಡಿ ಅದರ ತಲೆಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗಲೂ ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಕ್ಷಣ ಗಾಡಿಯ ಚಕ್ರ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹರಿದಿತ್ತು. ಅದು ಕರ್ಕಶವಾಗಿ ಚೀರುತ್ತಾ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಅತ್ತ ಆ ಗಿಳಿಯ ಜೊತೆಗಾರರು ತಮ್ಮ ಓರ್ವ ಜೊತೆಗಾರ ಕಾಣೆಯಾಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಅರಿತ ಬಳಿತ ಎಲ್ಲಾ ಗಿಳಿಗಳು ರಾಜ ಗಿಳಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು “ಮಹಾರಾಜ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಿಳಿ ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿಯಿಂದ ಕಾಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹಳ ಚಿಂತೆಯಾಗಿದೆ” ಎಂದವು. ಆಗ ಗಿಳಿಗಳ ರಾಜನು “ಹೂಂ, ನನಗೂ ಸಹ ಬಹಳ ಚಿಂತೆಯಾಗಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹೋಗಿ ಆ ಕಾಡಿನ ಬಳಿ ಹುಡುಕೋಣ ನಡೆಯಿರಿ” ಎಂದನು. ನಂತರ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕಾಡಿನ ರಸ್ತೆಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಗಿಳಿಯ ಶವವನ್ನು ಕಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಗಿಳಿಗಳೂ “ಅಯ್ಯೋ ಇದೇನಾಯ್ತು? ಈ ಗಿಳಿ ನಮಗೇನು ಈ ಕಾಡಿನ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಡಿ, ಇಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಗಾರರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸ್ವತಃ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟಿದೆಯಲ್ಲಾ” ಎಂದವು. ಅವುಗಳ ಮಾತಿಗೆ ಗಿಳಿಗಳ ರಾಜನು ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಾ “ದುರಾಶೆ, ಸುಳ್ಳು ಮತ್ತು ಮೋಸದ ಪರಿಣಾಮ ಇದೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳೇ, ಈ ಗಿಳಿ ದುರಾಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ತನ್ನ ವಂಶದವರಿಗೇ ಮೋಸ ಮಾಡಿತು. ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿತು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮುಂದೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಮೋಸ, ಸುಳ್ಳು ಮತ್ತು ದುರಾಸೆಯಿಂದ ದೂರವಿರಬೇಕೆಂದು ಪಾಠ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿತು.

ನೀತಿ - ದುರಾಸೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಸುಭಾಷಿತ

ನ ಚೋರಹಾರ್ಯಂ ನ ಚ ರಾಜಹಾರ್ಯಂ ನ ಭ್ರಾತೃಭಾಜ್ಯಂ ನ ಚ ಭಾರಕಾರೀ |

ವ್ಯಯೇ ಕೃತೇ ವರ್ಧತ ಏವ ನಿತ್ಯಂ ವಿದ್ಯಾಧನಂ ಸರ್ವಧನಾತ್ ಪ್ರಧಾನಂ ||

ಅರ್ಥ - ಯಾವುದೇ ಕಳ್ಳರಿಂದಲೂ ಕದಿಯಲಾಗದ, ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರುಗಳಿಂದ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಲಾಗದ, ಸಹೋದರರಿಂದ ಭಾಗವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗದ, ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಭಾರವೆನಿಸದ ಮತ್ತು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಷ್ಟೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಸಂಪತ್ತು ಎಂದರೆ ವಿದ್ಯೆ. ಈ ವಿದ್ಯೆಯೆಂಬ ಸಂಪತ್ತು ಎಲ್ಲ ಸಂಪತ್ತುಗಳಿಗಿಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತರಗಳು

1. ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಏಕಮಾತ್ರ ಪುತ್ರಿಯ ಹೆಸರು ದುಶ್ಯಲಾ.
2. ನಲಂದಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿದೆ.
3. ಮಹಾತ್ಮ ಬುದ್ಧ ಕಪಿಲವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು.
4. ಮಂಗಳೂರಿನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಹೆಸರು ಮಂಗಳಾಪುರಮ್.
5. ಭಾರತದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪರ್ವತಶಿಖರ ಕಾಂಚನಚುಂಗಾ.
6. ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಅಷ್ಟಕಗಳಿವೆ.
7. ಶಿವನಿಂದ ವರ ಪಡೆದ ಮೂರುಮಂದಿ ರಕ್ಕಸರು ಭಸ್ಮಾಸುರ, ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ಮತ್ತು ರಾವಣ.
8. ಬ್ರಹ್ಮನ ವಾಹನ ಹಂಸ.
9. ಪಂಚಗವ್ಯಗಳು ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ, ಗೋಮೂತ್ರ ಮತ್ತು ಗೋಮಯ.
10. ಸೊನ್ನೆಯ ಮೂಲ ಹೆಸರು ಶೂನ್ಯ.

ರಸಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಯಮನ ಸಹೋದರಿಯ ಹೆಸರೇನು?
2. ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಚಕ್ರದ ಹೆಸರೇನು?
3. ಎರಡು ವಿಧವಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಯಾವುವು?
4. ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಸಮಿಧೆ ಯಾವುದು?
5. ವಸಂತ ಋತುವು ಯಾವ ಮಾಸಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ?
6. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು?
7. ಸತ್ಯಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಮಗನ ಹೆಸರೇನು?
8. ಅಷ್ಟಾಂಗಯೋಗದ ಕೊನೆಯ ಹಂತ ಯಾವುದು?
9. ನವರಾತ್ರಿ ಯಾವ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ?
10. ಪಂಚಲೋಹಗಳು ಯಾವುವು?

ಶಾಂತಿಮಂತ್ರ

ಸರ್ವೇ ಭವಂತು ಸುಖಿನಃ ಸರ್ವೇ ಸಂತು ನಿರಾಮಯಾಃ|
ಸರ್ವೇ ಭದ್ರಾಣಿ ಪಶ್ಯಂತು ಮಾ ಕಷ್ಟಿತ್ ದುಃಖಭಾಗ್ ಭವೇತ್||

ಅರ್ಥ - ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸುಖವಾಗಿರಲಿ, ಎಲ್ಲರೂ ರೋಗಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿ
ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿರಲಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನೇ ಮಾಡಲಿ ಮತ್ತು ಯಾರೂ ಕೂಡಾ ದುಃಖವನ್ನು
ಅನುಭವಿಸದಿರಲಿ.

| ಓಂ ತತ್ ಸತ್ |

*****

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗಾಗಿ sumashri.com ಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ.

